

GAZET'A TRANSILVANIĘ.

Gazet'a esse regulat u de 2 ori, si Fóie una data pe seputemana, ad. Mercure si Sambet'a. — Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f., pe diumetate anu 5 fr. austri. in laintrul monarchiei. Pentru tieri straine 15 f. pe unu anu séu 45 doidieceri, or 3 galbini si 3 doidieceri mon. sunatória. Se prenumera la tóte postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondenti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. aust. Taps'a se cere inainte.

Nr. 53.

Brasiovu, 1. Iuliu 1861.

Anulu XXIV.

Congregatiunea marcala
din districtulu Nasaudului, tienuta in 18. si 19.
Iuniu 1861.

Ilustritatea Sa Dlu capitanu supremu Alecsandru Boheti elu emise inca din 6. Iuniu din Clusiu unu circulariu, prin care invită pe toti cei indrepatititi din districtulu Nasaudului, precum si cate 2 deputati din tóte comunele acestui districtu la congregatiunea marcala, tienenda in Nasaudu in 18. Iuniu a. c. in urm'a carnia pe numit'a di si venira toti cei iudepatititi la Nasaudu, si adunanduse inca pe la 7 óre diminéti'a la pretoriulu provisoriu, unde erá loculu pregatit si destinat pentru congregatiune, se facura numai decatu dispusetiuni si pregatiri pentru tienerea santei liturgii in acelu locu, facundu Rever. Domnu prepositu Macdonu Popu prin una cuventare cunoscutu poporului, ca fiindca romanulu mai nainte de a se apuca de orice lucru bunu chiama pe Dumnedieu intru ajutoriu, prin urmare si noi vrendu a ne apucá de unu lucru nu numai bunu, dar' asia dicundu, santu pentru noi, trebue mai antaiu se chiamamu pe Domnulu Dumnedieu intru ajutoriu prin tienerea s. liturgie.

Asia s'au invitatu numai decatu Ilust. DDnii comisari guberniali si Il. Sa Dn. capitanu supremu, la s. liturgia, la carea au pontificatul D. prepositu asistat de mai multi preoti, cantandu chorulu pedagogiloru sub totu decursulu servitiului Ddieescu cu un'a armonia de totu placuta, danduse si salve la actele sante. Dupa finirea servitiului Ddieescu se departara Ilustr. DDnii comisari si capitanu supremu la cortetele sale.

Dupa aceasta se puse totu poporulu intr'o ordine ce pote servi ori si cui de modelu, si apoi sub conducerea Domnului vicariu Grgorie Moise se alesera 2 deputatiuni, dintre cari una forte numerósa cu D. prepositu in frunte invita pe Il. DDnii comisari guberniali, eara ceialalta condusa de Domnulu vicariu invita pe Il. Sa D. capitanu supremu la congregatiune, cari numai decatu au si venit si sau primiu de catra adunare cu cele mai entusiastice strigari: „Se traiésca si éljen.“

Ilustrit. Sa Domnulu comisariu si consiliariu guberniale comite Gabriele de Bethlen cuprindiendu presidiulu numai decatu lasá a se celi adunarei decretulu guberniale, prin care este Il. Sa si magn. Domnu secretariu guberniale Alexandru Pál denumiti de comisari regesci la introducerea si instalarea Il. Sale a nou denumitului capitanu supremu Alecsandru Boheti elu in districtulu acestu nou, si dupa aceea Il. Sa Dn. presiedinte deschise adunarea in limb'a romana prin una cuventare*) plina de zel constitutionalu si prea indestulitor, la carea poporulu inflacaratn erupsa in cele mai infocate „vivate, se traiésca si éljen.“

Dupa aceasta se ceti decretulu gubern. catra universitatea districtului, prin carea se face acesteia cunoscutu, ca Il. Sa Dn. Alecsandru Boheti elu este denumit de capitanu supremu alu acestui districtu. Il. Sa D. presiedinte denumi dupa aceia pe confratele Ioane Florianu de notariulu congregatiunei, si lasa apoi a se ceti prin acesta decretulu guberniale, prin care este Il. Sa Dn. Alecs. Boheti elu denumit de capitanu supremu.

Dupa aceasta ceti D. notariu juramentulu, care are de alu depune capitan. s. statu in limb'a magiara, catu si in traducere autentica romana, la care necuprindiendu nici unu scrupulu, nu avu nimini de a observa ceva, — si Il. Sa D. capitanu supreinu, depuse dupa aceea juramentulu in limb'a romana in fația ceriului si a adunarei cu tota solemnitatea, la care urmara vivate. —

Dupa aceasta se sculà Ilustr. Sa Dn. comisariu conte Gabriele de Bethlen si tienu catra D. capitanu supremu ad personam una cuventare in limb'a magiara, fiindca in aceasta limb'a si pote mai bine exprimá simtiemintele, totu odata lasá ince prin notariu a se ceti adunarii acea cuventare si in limb'a romana, prin care cuventare gratuléza Il. Sale D. capitanu supremu pentru postulu acestu inaltu, tienenduse pe sine de prea fericitu, oa au fostu onoratu cu misiunea de a introduce pe Ilust. Sa D. capitanu supremu in acelu postu, aratandui totuodata si greutatile cu care este impreunatu acestu postu, cari numai prin tienerea strinsu de legi se voru poté invinge. Si fiindu acumă

fericirea districtului acestui nou maniloru si intieletiunei Ilustritatii Sale concredu, si si nepotii locuitoriloru acestui districtu condusi pe terenul legalu la fericire 'lu voru binecuventá etc., carei urmara de nou vivate calduróse.

Acuma se sculà Il. Sa D. capitanu supremu si multiam in numele seu Dloru comisari guberniali prin una cuventare in limb'a romana pentru ostenela facuta cu seversirea actului de adi, descoperindu credeul seu politicu, ce pe toti ascultatorii iau patrunsu cu atatu mai tare, oa Il. Sa posiedendu atatu unu tonu catu si unu daru oratoriu si desfasiurá ideile asia de lamuritu, catu toti l'au priceputu, inse strigarile „se traiésca si éljen“ in urma cu atat'a au fostu mai entusiastic.

Dupa aceasta se sculà confratele notariu Florianu si multiam in numele districtului Sale Dloru comisari guberniali in numele districtului, inse cu tóte ca elu este micu de statura, dar' catu este totu erá gura, catu apucá pe toti mirarea, — elu in cuventarea sa in limb'a si dialectulu poporului romanu din acestu districtu nou, in vorbe rari si cu unu tonu apasatu arata mai antaiu luptele, cari leau avutu poporulu acesta pana si au vediutu pe capulu si conducatoriulu seu denumitul si inca in persón'a unui barbatu, pe care singuru l'au dorit, aducandu intardierea denumirei mai pana la desperatiune, gemendu ei mai lungu decatu toti compatriotii sub absolutismu, — dupa aceea descopere bucuria intregului popor din districtu, carea o simte astadi serbandu cea d'antaiu serbatore constitutionala instalandusi pe conductorul seu constitutionalu — unu actu ce de secol' lu doresce. Dupa aceea multiam Dloru comisari pentru ca au primitu sarcin'a acea mare de a pune pétr'a fundamentale a unui districtu, pentru care actu pentru noi santi, poporulu acestui districtu in sincera recunoscintia le va locá ilustrele nume in fruntea istoriei districtului. Dupa aceea ii roga, ca mergandu e casa se astéerna Maiestatii Sale apostolice, inaltei curți aulice si escelsului reg. guberniu serbantea multiamita a districtului pentru acestu inaltu actu, — si in urma provoca pe Dnii comisari, ca se spuna sororei natiuni magiare ca districtulu romanu alu Nasaudului adi s'au scuturatu de absolutismu, si au pasit upe terenu constitutionalu, de care de mai multi secoli au fostu lipsit, adi serbeza ca romani cea de antaiu serbatore constitutionale si antaia ca romani liberi constitutionali adi saluta de antaia data pe fratii magiari intiendule man'a libera fratiésca si sincera, inse postindu totuodata ca si fratii magiari se le intenda asemenea mana; — adi jura romanii districtului acestuia credintia statonica principiului egalitatii si asu libertatii constitutionale, dela care ei vii nu se voru abate, inse cu tóte ca romanului acestei sunt cele mai scumpe odore, totusi elu numai avendu nationalitatea si limb'a asigurata si egalu indrepatită voiesce a le folosi, pentru aceea fratii magiari se considera bine numerositatea si spiritulu de vietia alu natiunei romane, si asia se conlucre cu totii spre delaturarea neintielegerei, carea pote se prinda radacina in tre noi, si atunci urmarile toti le vomu siunt etc. Dupa aceea roga pe Dnii comisari in numele batraniloru carunti ai districtului acestuia, ca acesti inalti barbati se le sia si loru soli catra sora natiune secuie, catra fratii loru de arme din acesta natiune, si se le spuna ca romani adi liberi constitutionali ei saluta si ei provoca, ca p'ecum ei cu toti in luptele in contra inimiciloru patriei, si ai monarchului facia cu tunurile au fostu egali, si puindu umaru la umeru s'au ajutatu fratiésce si scalandu campurile bataliei cu sangele loru, au sciutu insufla respectu inimicului, asia si ocuma se se ajute in recastigarea drepturilor etc., carea vorbire su de mai multe ori intrerupta de „vivate si éljen.“ —

In decursulu vorbirei statu romanii catu si fratii magiari, cari ne onorara congregatiunea cu presentia loru, incepura a lacrima si a privi cu o alta sinceritate si facia mai senina unii in ochii altora, eara osirii nostri cei batrani, — si veteranii cei carunti de carii inca se afla de facia, revocandule acestea in minte plangea formalu. — Fininduse vorbirea erupsa cu totii in strigari de „vivate, se traiésca si éljen!“ adeverat sincere, cari tienura mai multe minute, si cei mai pe aproape multiamira vorbitoriului stringundu de mana.

Dupa aceasta se sculà Il. Sa D. conte Gabriele de Bethlen, si esprimindusi inca odata simtiemintele catra Dn. capitanu supremu, si recomandandu congregatiunei linistea pacea, si ascultarea de legi in o vorbire scurta in limb'a romana si transpunendu presidiulu Ilust. Sale

*) Vedio in Fóie.

Dn. capitanu supremu se departara ambi comisarii guberniali intr-o cele mai entuziastice vivate si săjeniuri, fiindu comitati de ambe deputatiunile pana la cortelu.

Ilustritatea Sa Domnulu capitanu supremu cuprindiendo presidiul se adresă catra poporu cu un'a vorbire plina de spiritu constitutionalu, provocandulu, că la pertractarea obiectelor congregatiunei se fia moderat si tolerantu, fația unulu cu altulu, si fația cu celealte nationalitatii conlocuitore, că asia se dovedim si prin purtarea noastră ca suntemu maturi si harnici, că se ne administramu noi pe noi. (Va urmă.)

Adunarea sasésca dela Sibiu.

Acésta mica dieta sasésca constatōre din 22 deputati, privita din punctu de vedere romanescu si transilvanu sémana in miniatuра de minune cu diet'a oea mare a Ungariei. Trei deputati romani fația ou 19 deputati sasi. Ddieule, ce lupta neproportionata!

Prin ferbintile desbateri care au decursu asupra memoria lui i pusu in 4. Iuniu pe mas'a adunarii de catra junele, insa plinul de talentu deputatu Grigorie Popu dela Sebesiu situatiunea s'a lamurit multu. Dn. Popu a protestat cu tōta solenitatea in contra numirii de „tiéra sasésca (Sachsenland)“ in sinulu si pe teritoriu Marelui Principatu alu Transilvanie, eara acelu protestu alu seu la proptit u nenumerate legi vecchi si none, aratandu, ea pamentulu pe care sasii ilu numescu dela unu timpu incóce tiér'a sasiloru, s'a numitu pamentu regescu (terra regia) — dupa idea veacului de midilociu, dupa care pamentulu cutarei tieri se socoteá de proprietate a coronei si de parte a ei constitutiva; prin urmare ca este o nedreptate strigatore la ceru, că acelea cateva tienuturi transilvane care sunt locuite amestecat de 175 mii sasi si 195 mii romani se se numesca si in viitoru totu prin abusu pamentu sasescu, eara pe elu națiune sasésca, universitate, iurisdictiune, administratiune sasésca scl., ceea ce déca ar remané asia, ar' avé earasi urmarile cele mai triste si mai fatale pentru romani.

E de prisosu a mai spune, ca deputatii sasi impreuna cu Dnulu Comesu Salmen, s'a turburat preste mesura pentru acelu protestu curagiosu alu susu numitului deputatu; e de prisosu a observá, cumca deputatii sasi isi apera vechea pusetiune nationala, vechile privilegie ale poporului loru cu o constantia, prea demna de imitato, cu o cerbicia care o ar' merită o causa multu mai drépta, cum si cu o trufa si despretiu, care da romanului se pricépa prea bine, cumca oligarchia sasésca este astadi că totudeaua dela an. 1437 incóce fōrte sigura de credintă si lealitatea probatiloru sei aliat, cari sunt: Oligarchia secuiloru, aristocrati'a cea corcita a unguiloru si — totu restulu birocratiei nemtiesci, catu se mai afla din sistem'a dinainte de 1848 in capulu afaceriloru. Prete acést'a sasii au la Vien'a o séma de óneni din sinulu loru, invetiatu, avuti, potenti, petrundietori prin tōte secretele conducatorilor politicei de astadi. —

Nu cumva se alunecă a crede cineva, cumca deputatiloru romani nu learu si cunoscute tōte acestea impregiurari si ca ei nu ar' vedé prea limpede, cum pusetiunea loru sémana aceloru ostasi, carii au strabatutu intr'o fortarétia prea bine aperata, numai punendu umerii si scotiendu o usia 'ngusta din tñtene afara, eara apoi are se lupte unulu la dice. Cu tōte acestea unu Domsia si junele seu colegu sunt prea determinati a imitá cu tōta precisiunea si scrupolositatea pe compatriotii sasi, carii in adeveru merita tōta laud'a dela connationalii loru: lupta obstinata, pasu din pasu, ochi catra ochi, frunte la frunte; apoi va trage acea lupta in urm'a s'a o impaciuire deplina si duratore séu o desfacere totala a unor'a de catra altii, totu atat'a; facemu aceea ce astépta dela noi Dumnedieu, care nu va mai poterabá nedreptatea, patri'a si națiunea. Asia: Dieu et mon droit. —

Din desbaterile universitatii sasesci, care se publica pe largu in Sibiu, vomu reproduce cu alta ocasiune. Pana atunci ideile aruncate aici siene că unu materialu de meditatu. —

Onorat'a Redactiune!

1. Iulie st. n. 1861.

Númerulu 48 alu Gazetei Transilvaniei a. c. aduce corespondenția lui Toma Danasie din Birgisiu despre convocarea adunarei comitatului Albei de susu in Ibasaieu pe 14. si 15. Maiu a. c.; elu serie, ca aceasta adunare a conchiamatuo comitele supremu, si totudeodata' au ordinat, că se se conscrie in tōte satele numele celoru indreptati la alegerea deputatiloru la diet'a. —

Subscrisulu in adeveru nu amu fostu fație la acésta sesiune, si de nu asi si cettu intr'o corespondentia de mai naintea totu in Gazeta Transilvaniei (?), ca eu asi si voit u merge la diet'a la Pest'a, că se figurez in cas'a magnatiloru, si pentru aceea amu conchiamat a-

legatori, că se alég'a deputati la diet'a Ungariei, asi si asteptatul inci si acumu dela timpu indreptarea acestei incriminari false; observandu inse, ca clic'a din Birgisiu purcede sistematica a me face suspiciosu inaintea națiunei, me simtiv indatoratu — si acésta absque ira et studio — a declará ca: assertulu lui „Danasie“ e una din cele ma „órzine mintiuni“, — oblegandume a dovedi oficialmente, ori candu s'ar posti, ca eu, incunoscintiatu fiindu prin judele primariu Haller despre obiectulu congregatiunei, care congregatiune elu in sensulu articului XII din 1791 o conchiamase, ca adeca voru se se aléga deputati, acésta alegere illegale o amu contramandatu, si ca amu capatatu totu pe cale oficioasa respunsu, ca nu va pasi la alegere. — Eu imi iau libertate a face atenta pe onorat'a Redactiune la Nr. 18 alu Telegrafului Romanu folio 71 din anu 1861, unde va afla testimoniu ce si'lui da Toma Danasie, dicundu despre sene, cu elu adeca in conferentiele din 24. Aprile a. c. numai se mira de cele ce sciu altii, inse elu nu scie ce se dica; asemenea ómeni — asia credu eu — nu sunt destoinici de referenti.

Se afla — asia se scrie in petitione catra Maiestate esita in Fóia Nr. 23 din 7. Iuniu 1861 — in comitatulu Albei de susu siese juristi practici, — unulu dintre acestia primésca asuprasi sarcin'a de referente ordinariu, si de óra ce eu nu avui norocire a vedé vre unulu din tre densii, se binevoiesca in interesulu națiunii a cerceta siedintele comitetului; — déca comisiunea din 25. Aprile nu'i au alesu cumva intre membrii comitetului, se voru primi că acusatiune ponderosa — că se avemu cu cine ne intielege in privint'a trebiloru nōstre, cu oameni destepeti catu de multi, dupa cum ceru lipsele nōstre, si nu numai dupa porunca.

Pe Toma Danasie ilu reflectezu, ca sunt asia numite legi de tipariu, cu al caroru ajutoriu se poate da peste degetele celoru ce acusa pe altii din reutate.

Onorat'a Redactiune e rugata a primi acésta declaratiune in Gazzeta Transilvaniei. —

A. Lada, comite supremu.

Turd'a, in 28. Iuniu n. 1861.

Norii cei grei, ce inca in 23. Maiu a. c. in volburasera atmosfera politica a comitatului nostru, ne prevesta de timpuriu, ca chiaru de si nu dură neintrerupta seceta, ce opacia si inadusia vegetarea limbei romane in comunele romane si in centrula oficiolatu, — de si nu ne batea si strivia crivetiulu reunii honvediloru, cari ne su trecutu prin focu si sabie parintii si fratii, maicile si surorile, stirninduse si indesanduse norii neincrederei prin procedura alegerei deputatiloru la congregatiunea comitatense, ne prevesta dicu, ca pre candu cu unu neastemperu asteptam, că ceriulu constitutionei se ne recorésca animale cele arse cu o plória manosa si roditor, electricitatea inadusita descarcanduse din regiune in regiune va face o exploziiune infriociata, — durere! presimtiulu nu nea insielatu!!

In 26 ale l. c. in piati'a Turdei se vedea o miscare fōrte viua, inse si o ingrijire adunca, tainica, torturatore, puteai ceti din fața siacaruia.

Intru nerabdare asteptaramu óra hotarita pentru deschiderea congregatiunei, sosi si aceea; si deodata impluramu biseric'a reformata. Dupa o pauza secura Dn. jude primariu Korodi propuse adunarei, ca se se chiame Dn. comite supremu prin o comisiune; propunerea se primi si comitele prin acea invitatu intră in biserică petrecutu de „éljen“ si se traiésca, deschide siedint'a prin o cuventare potrivita cu solemnitatea dilei in limb'a magiara, carea la post'a D. Samuile Vajda o talmaci in romanesc D. consiliariu Lazaru. Esentia ei se margini la scaparea din gbiarele absolutismului, bucuria pentru castigarea constituutiunei — la padirea legei, ordinei, apararea constituutiunei amenintiate prin imprumutata intielegere, carea la post'a D. comite sup. se si petrecu la protocolu, dupa care D. comite s. declară, ca membrei congregatiunei sunt:

1. Cei indreptatiti prin articolulu XVI din 1848 ai legei din Poseniu, ad. singura nobilimea seculară.

2. Deputatii comuneloru, — si se spuse, ca numai acestia potu avea aicea cuventu.

Declaranduse dara congregatiunea de deschisa mai antau isi ceru cuventu Dn. Ioane Rusu si dise: ca romanii acestui Principatu de 1755 ani locuescu pe acestu pamentu, — si de bona vólia au facutu tractatulu de pace cu fr. magiari la Esculeu. — Cu ei dimpreuna au esertiatu drepturile constitutionale pana la 1437, in care anu romanii prin nedreptele apasari ale colocuitoreloru nationi in contra-le conjurate revoltati fura despojati de drepturile loru pana in 1848 — candu spiritulu timpului le rupsa lanturile iobagiei, legile inse din 1848, asia precum fura ele formulate nu'i emancipa din catusiele slaviei politice nationale, in carea ei aruncasa aprobatele si compilatole, — de acia adause, ca in 15. Maiu 1848 romanii declaranduse de națiune politica independentă facia cu celealte nationalitati, formulan-

dusi petitiunea cunoscută o trămisera dietei Transilvane prin o deputație numerosă. — Disprețiul, cu care fu atâtă deputatiunea, căuta și petitiunea intimată din partea fratilor magiari în Clusiu și în Pesta, produse fatalitatile din 1848—49. — Dupa 11 ani de suferință grea românilor astăpta ca fratii egali să se bueure de binefacerile constituției, să cu durere, dicu trebue să vădă, că români și acum nu tractăză că minoreni; de acea descendendu la ordinea dilei în punerea legalitatea congregației în forma și modulu, precum o vede improvizata; ca și nu corespunde nici legei din 1791, după care sau restauratul cancelaria Transilvanica aulică și escelsulu guvernului, — nici chiaru articolului II. a legei transilvane din 1848, — nici conceptului de dreptu despre reprezentanția poporului — din care privinția nu poate recunoște congregația de acum de legale, cu atata mai puținu de competențe de a restaura în modru constitutionalu comitatul intru tōte ramurile administratiunei; cu tōte acestea densulu propune, că se denumește o comisiune în număr egal dintre magiari, români și sasii acestui comitat, carea se lucre una cheia, după care se convocă o congregație legală și completa, carea se reprezenteze tōte clasele și interesele, și se multumescă justele postulate și a le romanilor din acestu comitat în privința egalei indreptătiri politice nationale.

La casu contrariu protestédia serbatoresce in contra acestei congregații și a futuroru decisiunilor ei, reservandusi dreptulu de a' si cercă vindecarea drepturilor apasate pe cale legală, postindu, că protestul celu va asterne se se petréca la protocolu din cuventu in cuventu. —

Acestu discursu facu sange reu in fratii magiari — și D. comite sup. foră a se lasa in meritulu lucrului néga dreptulu de vorbire Dn. Rusu dicundu, ca nu e din comitatulu acesta și nici e proprietariu, adaugandu, că: agendele congregației acestia sunt: numai alegerea comitetului comitatensu.

D. comite supremu fu sprijinitu de D. b. Bánfy János, si provocatu ca fara se se mai lasa la alte discusiuni se procăda la alegerea comitetului comitatense. Dara Dn. profesoru P. Anca prin unu cuventu meduvesu, care stórse complacerea și a contrarilor, sprijini în tota extensiunea proiectulu Domaului Rusu. —

(Va urmă.)

Брашовъ, 12. Іюнъ к. п. (Despre секрітатеа пъвлікъ.) Пе кътъ амѣ пріченятъ, афаръ din цинчтъл пострѣ с'а лъцітъ фамина, ка ші кътъ секрітатеа пъвлікъ пе ла поі ар' сафері форте din касъ маі въртосъ, къчі рошъпіл пз ар' воі а реквопште аукторітатеа позілоръ атполоїдъ ші респектівс а інспекторілоръ алеши де комона Брашовъл ші въшъ ли капълъ коміспелоръ църапе. Есте адвъратъ кътъ рошъпіл пз воръ съ реквопскъ легалітатеа алеши ачелоръ атполоїдъ; totвshи ел аă декіаратъ, кътъ се съпълъ лоръ провісоріл пзъпъ ла дефинітіва децизіоне а рекврсълъ лоръ, кареле токта се афълъ търтълъ дп жосъ къ порвнъ ка коміспа съ се жвстіфіче пептъ фантеле сале; къ тōte ачестеа секрітатеа пъвлікъ пз есте пічі маі біне пічі маі ръзъ съсципътъ де кътъ а фостъ съб' офіциолатеа дпвърътъшти, пе къпдъ де екс. дпкъ с'аă дптажилатъ дествле съртъръ ші опърсетъръ де болте ка челеа din септъпна трекътъ дптър'па din челе маі шарі страте а ле четъп, еаръ «вртълъ де каі асвпра кърора рекламъ Kronst. Zeitung din 3. Іюлъ, ші каре дп адвъръ се поге сокеті де о epidemic спрікатъ дп ачестъ цинчтъ богатъ де каі, а фостъ ші маі пайне лъцітъ пзъпъ аколо, дпкътъ се фраръ каі zioa мape din піаца де афаръ de 'naintea променатеа челеі тарі; еаръ Andreas Hedwig, кареле дп 12 anl a фостъ прінсъл де врео с'а тъ де орі пептъ фортъ де каі, фбръ ка с'а тъ поге dobedi (?), ші кареле ажътъ еаръ се афълъ прінсъ, маі аре фортъ тълъ соці де фбрчі. Сокотимъ къ пзмаі пе пзстеле Șigrariel се фбръ атътатеа віте кътъ се фбръ дп цинчтъріл сасо-рошъпешти; еаръ ходії съпът de тōte треи падіоналітъці, totвshи organicađi ашea, къ динтре саси съпът маі пзміні ходії ті маі тълъ gazde сквітіорі de ходії, din контръ рошъпіл ші сеќвіл фбръ ел дпшій, скітъвъ каі фбраші ашea, ка сеќвіл с'а трекъ спре Moldova, еаръ рошъпіл ле передъ үрта престе піаі дп Цера рошъпескъ пзъпъ спре Șigratre 'пжосъ. Șигъл а пострѣ опініоне ходія де віте се поге стірпі с'а тікшора пзмаі dékъ гввернъл ва фаче респіпзетбре дп солідітъ пе фіекаре коміспъ пептъ тōte ходіїле ла кътъ се поге дгчъ үрта пзъпъ дп хотаръл ачелеа, еаръ пе дерегъторі коміспал с'а тікшора пзъпъ де a dea фокъ, се штіе дпсъ ші ачеса din акте официате, къ пела унеле локърі токта динтре дерегъторі с'аă афлатъ осътътарі аі ходілоръ ші ашea пзміні колъкарі аі лоръ, каре пептъ тълъ фіоріні аă реквътігатъ вітеле пъгвілоръ. Съпът врео дозъ греи сате престе Олтъ, де аă къроръ пзмаі третъръ дозъ треi дпгвілоръ тарі. Асеменеа сате дп веќвріле dinainte с'а спартъ

ші префъктъ дп чеиашъ din порвнъ маі дпалъ; еаръ дп зи- леле пострѣ пе леңгъ тъсвріле челе маі апіце тірпешті аръ требі съ філ дпдатораđi ші парохіл de тоте треi конфесіоніл, ка съ стеа къ totvlu алтшіптраea de офіцівлъ лоръ бісеріческъ ші съ трагъ ла бісерікъ пе ачей башені, каре къ зпвлъ дптрегъ пз калъ престе прагвъл еі; еаръ чеi лепеші съ філ дпдъртаđi ші събст- тілі прил алці преоді маі харпічі; — къчі еоте таре ршіпе ка din бпеле коміспе съ диспартъ totvlu сітцвіл релевіосъ дптръ атъ- та, кътъ съ ле ёсъ пзме колективъ de хоце ші тъчвpare. —

Din дистріктъл Nъсъздъл. (Лптажиларе ele- ментаръ.) дп 28. Іюнъ дпнъ амэлзі апопіндісе о фортъл греа къ фылцере алергъндъ локътіоріл dela лвквръл кътълі кътъ сатдъ зпшъ тъпъръ Г. N. ші о тъпъръ I. K. ажкпгъндъ дп комона Салва се абътвръ ла каса коміспе, а къре въшъ ера дескісъ ші стъндъ дп въшъ зпде тръцеа въптулъ, дп ачелъ тіпштъ а ловітъ фылц- ръл дптржлші, кътъ дпдатъ аă рътасъ атъндои торші; дарь каса пз с'а апінсъ.

Organісъчнea дистріктъл пострѣ аштептъ дптъріре маі дпалъ. Лптр'ачеа жззіl de черкъ (інспекторі) аă ешітъ ка съ ппнъ ла кале ші алециріе дерегъторілоръ коміспалі, каре дпкъ таре вінішоръ; пзмаі ла врео дозъ сате зпде парохіл ві- таръ ппнъ зпде аă еі съ ia парте ла требіле коміспале, с'аă дп- тажилатъ пе'воюелі; апзме дптр'о коміспъ локътіоріл дші але- серъ дп зпнітітате зпшъ жде дпнъ кътълъ лоръ, сғіпціа са дпсъ декіаръ къ пз вреа съ'ш' реквпескъ, din касъ къ жвделе алесъ штіе карте ші е преа сътъсъ. Ачей врео doi преоді аді- къ стътъсеръ съб' deoosеbіta протекціоне а foштілоръ офіциалі din сістема къзатъ, дпкътъ еі фъчеа дп коміспъ орі че ле плъчеа; ажътъ дпсъ с'а тракътъ ачелъ тіпштъ de пеферицітъ поменіре, ші попа аре съ штіе de ачі пайне, къ елъ дп требіле коміспале аре пз маі зпшъ вотъ, ка ші орікаре алтъ сътепъ, еаръ пз зече пічі о сътъ. Пептъ астъдатъ крдълъ дпнідіпъ пзмеле ачелоръ пре- оді, каре маі пайне ажъта пе атълоаді дптръ а тероріса пе попоръ. —

П. —

Шигаріа. Пеета, 5. Іюлъ. дп леѓъшітъ къ челе дп- тпрътъшіте дп Nr. tr. decnре отадізъ челъ пој дп каре аж- пісъръ lskрріе дп дістъ Șigrariel кътъ ші спре а лътврі сітъ- чнea маі deaprónе, спре а пе пеетe дплокші къ тоці, се къвіе а дпсешна ші а дініе штіе зршътъреле.

Орічіпе а чітітъ адресса проектатъ de Франціскъ Deak дп Małz a. k., ашea кътъ с'а пъвлікатъ ачееаш дп тōte літвіле па- тристі, а потятъ къпште дпдатъ, къ дп ачееаш се зічеа totvlu че пзмаі авеа съ зікъ о паціпе ші зпшъ попоръ пътрупъ de лібер- татеа легаль спре а тъстра дп терпіні маі отеноші пе зпшъ гв- бернъ, кареле кълкасе дрептвріе цері; еаръ рецелъ ді да ті- тла къвепітъ ка зпвіа кареле de ші пз ера дпкоропатъ, авеа дпсъ дрептвръл ердітіаріе ла коропъ, маі департе еаръш пз дп- кідеа токта de totvlu калеа de апопінере ші дпвъчіре, афаръ позе de пзпте, дп каре пз вреа съ штіе de сенатъл імп- піалъ, пічі de реставрае капчеларіе, чі претіндеа міністерілъ къ леңіле din 1848, а къроръ скітваре ші о ресерва totvlu пзмаі пептъ дістъ, еаръ пз прін врео октроіаре din партеа рецелъ. Че фъкъ дпсъ партіта лаі Коштъ къ проектъл лаі Deak! дп лаі de съвстратъ, de зпшъ съветъ, аспра кървіа се дпгречеа каре de каре кътъ съ дпжгре ші съ дефаіте маі дпфікоштъ, дпкътъ дела зпшъ тіпштъ се зржсе ші пъвліказі а маі аскблта ші чіті а- тътіа філіпіче ші съдълмі, пзпъ къпдъ маі ла үртъ денегаръ топархъл ші тітла de реце, ші аă фъкъръ ші алтъ скітвръл есеп- ціале дп проектъл лаі Deak, дп кътъ ачеста десгєстітъ пъръсі сала дпирезпъ къ маі тълъ din партіта са. Ачела кареле ва фі датъ пзпвіл de a dпdemna пе пзміті партітъ ка съ тірьгъ ашea департе, с'ш' трактезе пропрія коропъ ші пе реце е къ атъта тожічі, а къпсоктъ форте віне патра ші традіціоніл зп- гврілоръ. Адъ възтъ кътъ прін ачёта Коштіаніл дпчепръ а пе- реде пополарітатеа ші кътъ din контръ комітателе вотаръ лаі Deak адресса de тълъштітъ пептъ портареа лаі чеа ре- опектіве тълъ маі moderatъ de кътъ а Коштіанілоръ. Șig- gørл пз поге фі фбръ Király пічі 24 бре. Престе ачеста: Nadішпea шарпъ маі въртосъ de ani 335 (de la 1526) пз о'а потятъ сво- цініе фбръ ожкторіл ші проптіреа аристократії пефешті ші боеміче пічі о бръ. Totvlu ашea ва фі дпкъ ші de акътъ дпнап- те. Еать къ дпдатъчо реце арътъ пзмаі чеваш еперців ре- спілгъндъ adresa ші дептъчнea маіорітъції Коштіаніе, ачеста стете ка дпттртврітъ апоі дпнъ о ларшъ ші чертъ de кътева септъпна лаі ретрасе totvlu децизіоне сале, дпкътъ пе маі о- ппъндісе nіmіnі, adresa се приімі дп атвеле касе ашea пр- кум фесесе ачесааш проектатъ de кътъ Deak din къвптъ дп къвптъ!

Еать ашea стъмъ дп момента de фадъ. Лптр'ачеа се къвіе а пе маі дпсемна din пзмітъ de ведере рошъпескъ, дпкъ ші о алтъ дппрефіяре къпсоктъ позъ din ісворъ атъптікъ. дп

зілеле трекуте фінді депутъчніа падівні олаваче ла Песга пеп-
трка съ съвштерпъ адреса конгресніа падіоналъ ла dieta дуреі,
кондукторвлъ депутъчніа ренштівлъ Хрваплъ Фъкніді вісітъ
Даві Франц Deak ші дзіндзсе амбандоі лн чева диспітъ, зіс D.
Deak: „Лацівъ сама, къ дікъ ші Db. зртаці асфелд, къ пре-
тенсіоніе, апоі еатъ ніс зворѣ пе вомѣ редицька ла Австріе.“
Ла каре респінсіе Хрваплъ: „Къ токта ачеста о допітъ ші ніс,
пептрка съ въ кнібокъ одатъ ші Европа. —

— Цепер Короніні е деснітъ de komandantъ цепералъ
трепелорѣ din Ծнгарія ші цен. Прінчине Францікъ Ліхтенштайні
къ команда лн Biena а лнатъ команда супрещь а кавалеріе. —
Komandanі din Коморні ші Петроварадіні с'аі скітватъ.

А з с т р і а. Biena, 8. Ісліе. Лнкъ лнainte de che съ пра-
дете адреса Ծнгаріе Лнпльдатвлъ Лнпльратъ фѣ провокатъ атътъ
міністрвлъ Штерлінг кътъ ші бар. Bai, ка съші dee декіръчніе
ніе асвора зпні проектъ de респінсіе ла адресе. Жрпалавлъ мі-
ністрвлъ Штерлінг „Donauzeitung“ скріе лн censnіа конві-
ніе міністрвлъ, ші зіче: дрентълъ нынікъ алъ Ծнгаріе e diprntъ,
ші лнкъ прін лнса Ծнгаріе. Прін кончесіоніе оторсі de la Лнп-
льратълъ Фердинандъ партіда революціонаръ а пропішітъ пе фадъ
пиль la дестрапареа Австріе: Исторіа а пасъ ad acta (de о
парте) конотіківніа Ծнгаріе, ea актъ пнмаі екістъ de кътъ
лнптрѣ търпінріле dinломеі din 20. Октомбре, ка зпні dapъ datъ
din libera плепінгтінцъ а потестъші тонархвлъ; Ծнгаріа пе маі
аре дрентъ а апела ла дрентъріе сале, чі аре пнмаі зпні терепѣ
лнберѣ, адекъ: дрентълъ петіонрілорѣ ші алъ dopinрелорѣ. Адреса
длі Deak е пнмаі зпні таксімъ алъ dopinрелорѣ, каре прін то-
нархвлъ се ва редиць ла лнпделесвлъ dipломеі din 20. Октомбре,
ші ла лецие фнндаментале din 26. Фебраріе.

— Дела Boehemia съ респіндешице штіреа, кнікъ гнберплъ
ар фі акордатъ къ indстриашій ферарі de аколо 32 miil de патрі
de ферѣ пептрі кампаніе (тавърь), каре лн .рестімоі de тре-
длі се ліферезе la грапіца кроатъ-славонъ-далматінъ.

Телеграмъ. Biena, 10. Ісліе а. к. Капчеларіа азлікъ
зпнгарѣ цінік о конферінцъ de 3 орѣ лн каса адресеі; фадъ аз
фостъ тъмбії капчеларі, Andrahi, Aponi, Баркоці, Maiatъ, (каре
днпъ „Idok Tanuia“ ші а датъ лн 11. dimicisnіa) Сеченъ, Zicci,
Жедені.

Лн 8. сіера съ цінік конферінцъ міністеріалъ ші „Oest. Z.“
репортъ, къ лн 9. се ва цінік алта суптъ прешедица Лнпльратъ-
лъ къ скопѣ de a се кенсніа асвора респінсіе ла адреса цъ-
ріе зпнгнрещі.

Кроаціа. Аграмъ, 5. Ісліе. Епіскоплъ Стросмаіер цінік
о кнвптаре лн dietъ лн каса зпнреі къ Ծнгаріа. Els dobedi, къ
Кроаціа къ Ծнгаріа а фостъ зпітъ пнмаі суптъ зпнлъ ші ачелаші
реце ші лн an. 1790 ші а рецінцъ дрентълъ а се ре'пторче ла
стареа са de маі nainte. Кроаціа аре санкціоніа са прагматікъ
пропрі, пе каре тревъе съ о скотъ ла валоре, фадъ агътъ къ
Австріа, кътъ ші къ Ծнгаріа. Dietta декретъ трътітереа зпні ре-
пресентаціоні ла Лнпльратълъ, ка съ опрѣскъ екоеківніе кон-
тревъціонале. —

Cronica esterna.

ПРИЧІПАТЕЛЕ ԾNITE. Ziariplъ „Ромънія“ dela 24
Маіs, Nr. 144 din an. кнр. пнблікъ о жалъ adресатъ de 52 че-
тъцені din Ржмпніклъ Вжлії (заропе de Трнпвлъ рошѣ), міні-
стерілъ інструкціоні пнблікъ лн контра ефоріе шкблелорѣ, пеп-
тркъ ачеста а отрътватъ пе зпні Nae Apostoleскъ профес. de
класеле прім. ші ла фнлокітъ прін зпні алтвлъ трансільвнанъ.
Де ачи DD. жълварі лнші іаі матеріе de a deconesta пе тої про-
фесорії трансільвані, ші пе съ търпінрікъ пнмаі къ крітікареа че-
лві съвестітъ лн локвлъ D. Apostoleокъ.

Колонеі ачесті жрпалавлъ супт ші стрімте ка але „Ромъ-
нія“ опре а потѣ кондрінде ачеа жалъ пекълітъ лнптрѣгъ, де
ачеа вомѣ чіта ачи пнмаі лнпвктівніе челе ші апъснѣтіре лн
контра трансільвненіорѣ, ші вомѣ adasce кътъ зпні скртічелъ ръ-
спонсіе ла фінкаре din ele.

DD. жълварі Ржмпнічені zikъ, къ „de зпні ană лнкъоче о'аі
фѣкітъ о гръмадѣ de пермітациї лнптрѣ професорії de аичі (din
Ржмпнікъ) фнлокітъ къ алді ші славі супті de трансільвнанъ
пептріе трансільвненіорѣ, кътъ зпні скртічелъ ръ-
спонсіе ла фінкаре din ele.“

Ез zikъ, къ Трансільвані пептріе пъкателе лорѣ, къ пе ші-аі
штітъ апъра цера съ Целъ, супт трактаці претвтіндenea de стръ-
ніl, de толерані, de венетічі. Персекютіе de зпнгарії ші пемпі,

жнфераці къ діверсе епітете, вінѣ ла франці лорѣ; — ші аичі лнші
ауді асеменеа, ба лнкъ ші арбосе. № е гнгть ачеста, чі е
лнкъ фбртѣ трістъ ші серіосѣ de бръче пе се зіче пнмаі in прі-
ватъ de кътъ чеі 52 жалвішті, чі оз пнблікъ ші лн колопеде
Ромънія, челві ші лнцітъ жрпалавлъ din церѣ. —

№ штімѣ de сігнрѣ, кътъ ворѣ фі de славі сеі de тарі
ла капачітате стрнпії Трансільвані фадъ къ чешті de аичі: штімѣ
лнсе атъта, къ тої професорії Трансільвані (din шкблеле прі-
мате) аз абоівітъ челві пнціпшітъ інфериорѣ, ші чеі ші
тнлні din транспіші, ціппасітъ суперіорѣ; еар' алді аз ствдіатъ
ші дрентъріе; пре кънді din чеі de аичі, асіа аз абоівітъ бнї,
шкблеле прімате.

„Стрнпі de трансільвніе постре“ zikъ DD. Жълварі Ржмпні-
чені. Лнптр'адевѣрѣ, трансільвані пе штіш шеде къ пічореіе лн-
плетіе пе діланѣ, de n'орѣ лнвъца'o аста ші лнпль, — къчі аичі
ші цігані о факѣ ачеста; — пе штіш бе ттвтпі ші алѣ словозі
пе насѣ; пе штіш лнвъца' днлчнцъ, кафеа ші чвбкъ лн патѣ
пнте de a се скла; — къ зпні кнвпти супт стрнпі de трансіль-
вніе челе толешіте, оріенталі; еар' чеі che dintre eі ле лнвадъ,
дестрѣлъ de рѣкъ факѣ.

Декъ пе кнпштеді торалітатеа трансільвніорѣ, — афлаци
къ, професорії трансільвані пе батѣ подвріе, кафелеле ші бі-
ліардіріе, пе прескімѣ zisa къ пнптеа, ші віче-верса ші пе
аі — (salva venia) ка аі Db.

Dap' ce азімѣ che zikъ ші лнкolo DD. жалвішті Ржмпнічені:
„ декъ одатъ контрівнітъ ла тоте тревніцеле статвлъ, а-
вемѣ дрентъ а ni се цініе сеі ші dopinца постре, фѣрѣ а ni
се лнпльне пнмаі сінгнръ воіца а пе штімѣ кѣ, ка се
пе трътіцъ інотітврі копіїлорѣ поштірі пнмаі трансільвніені,
бнїні певннзї, пекъпоскві ші лн карі пе пнтемѣ аве пнчі о лн-
кредере лн тоте прівнцеле.“ (!!)

Фрасе днлчі ші фръцеші, зпа ші фрътосѣ de кътъ алта!
зіце ші четіте лн пнблікъ лн колопеде Ромънії!! —

(Ba зрта.)

АНГЛІА. London, 5. Ісліе. Реселъ декіарь лн каса de
жосѣ, къ Cnania вреа ші бнїе съ апекоеze теріорілъ Тетнанъ
din Мароко, декътъ се ші реноіескъ ресвоівъ къ Лнппер. таро-
капіїлорѣ, каре пе зпні лнпльні овлегнітіеа, ші Англіа пе ва пнші
лн контра ачесті апексьрі, къчі айтѣфеліс с'ар' лнпчінце зпні рес-
воівъ европеанъ.

— Пнпъ актъ рекъпоскві регатълъ Італіе ші Белгіа ші
Скандинавіа ші Тарчіа пе лнвігъ Англіа, Франца ші Данімерка.

Брашовъ. Есчеленіа Ca Dnplъ шетрополітъ Александръ
Шлллцъ сосі лн 8. днпъ пржнзъ ла бнїе din Елепакакъ ші фѣ
лнданѣ днпъ сосіре бнїевенатѣ атътъ din партеа а врео кътева
фамілії романе кътъ ші din партеа офіциалілорѣ комітатені къ
Есч. Ca D. conte Халлер лн фрнте, каре de одатъ ші лнвітъ
не Dn. метрополітъ ла адзпареа маркаль а Альсі суперіорѣ, че
съ ва зпні лн 18. Ісліе лн Xidirgъ, лн сіера къреі zile ла Ел-
патаакъ съ ва зпні зпні валѣ лн фавореа респінніе хонвзілорѣ.

Стбрчереа контрівніе прін тнлісіе се ва лнчепе ші лн
Ardealъ лн контра челорѣ che пе воіескъ а пнлті. —

Invitare la prenumeratiunea Gazetei pe sem. II. a. c.

Nu ocupamu loculu coloneloru cu inscнntiari latite
ci provocamu pe toti on. DD. prenumeranti, ca sprijon-
itorii ai publicitatei, ca se binevoiesca a lati gustulu
de cetire si simtiulu de jertfire pentru binele comunu,
care fora lumin'a publicitatei in secululu de facia lesne
se perichitez. Pretiulu se afla in fruntariulu Gazetei.

Съвскрішій рогъ пе Dnplii авопаці ла протокол
а зпні конферінцъ din Ianaparі a. к., ка съ бнїевоіескъ але тръ-
нітіе предълъ. Römer & Kamner, editori.

Кнрсріле ла бнїсъ лн 12. Ісліе к. п. стаі ашea:

Val. азст. фр. кр.

Галвіні лнпльртешті	6 58
Азгевзргъ	137 50
Londonъ	138 75
Лнпртештвні націоналъ	80 65
Олігацийе металічe : екі de 5 %	68 70
Акційле ванкнлъ	751 —
“ кредиты	175 10

Ediціsne: ns tнplesle la
IOANNE GOETT.